Natur- och kulturvandring längs Lurån

– Nu ska vi tänka oss minst hundra år tillbaka i tiden, sa dagens vandringsledare Bengt Östberg när vi startade skogsvandringen längs Lurån, mellan sjöarna Utgrycken och Rogsjön. Då var det livlig aktivitet här, kvarnar, sågar, gruvbrytning och malmtransporter. Mycket oväsen och mycket folk i rörelse. Allt möjliggjort av den strömmande Lurån som redan från 1600-talet tagits i bruk som kraftkälla för industriell verksamhet.

Nu för tiden är det lugnt och stilla i skogen. Det enda som hörs är bruset från Lurån.

Bengt guidade oss längs den gamla forvägen, där järnmalmen från Lurgruvan fraktades till Svabensverk. Vi stannade till i Styggborn (eller ”Spökbyn”), dit man enligt sägnen ska akta sig för att gå ensam. Men nu var vi ju sjutton personer ...

Fikapausen togs uppe vid Utgrycken med vidunderlig utsikt över spegelblankt vatten.

Återvägen gick på en stig längs själva Lurån där vi såg ruinen av hjulhuset, vars vattenhjul drev en stånggång till gruvan, och rester av skvaltkvarnar, sågverk och kolarkojor.

Bengt berättade om strömstarar, laxöring och flodpärlmusslor och passade också på att förhöra oss om Dalarnas landskapsfågel (berguven) och landskapsfisk (den måste vi grunna på länge).

Text Margareta Nissby
Foto Sven-Erik Ejeborg

PS: Landskapsfisken har många namn, bl a elritsa och kvidd.

